

Cristian-Robert Velescu

Str. Lt. Victor Manu nr. 15,
București, sector 2
(4021)-25 01 553

D a t e p e r s o n a l e

Stare civilă: căsătorit

Naționalitatea: română

Vârsta: 64 ani

Data și locul nașterii: 1952, iulie 13, Timișoara

Părinți: Nicolae și Barbara Velescu

S t u d i i

Academia de Artă 1990 –1992

București

Doctorat în istoria artei

Teza: Repere iconologice în creația lui Constantin Brâncuși

Coordonator:

Academician, Profesor Universitar Doctor Răzvan Theodorescu

Academia de Artă 1973 - 1977

București

Licențiat în Istoria Artei

Teza: Arhitectura 1900 din Timișoara

Diplomă de merit

Academia de Artă 1986

București

Specializare postuniversitară: Expertiza operei de artă,

Pictura de icoane în tempera pe lemn

Facultatea de Teologie ortodoxă 1996 - 2001

București

Absolvent

Liceul de Artă 1967 - 1971

Timișoara

S i t u a ț i a p r o f e s i o n a l ă

Membru în Consiliul Național de Atestare a Titlurilor,
Diplomelor și Certificatelor Universitare, comisia de arte
vizuale, prin ordinul ministrului educației naționale
nr. 3482/2016

2016, iunie

Universitatea Națională de Arte din București

Profesor universitar

2005, februarie...

Universitatea de Vest Timișoara, Facultatea de Arte 1998 - 2000

Conferențiar

Profesor universitar

2000, mai...

Muzeul național de Artă 1997- 1998

București

Muzeograf principal A1

**Academia română, Institutul de Istoria artei
“George Oprescu”** 1990 - 1997
București
Cercetător științific

Muzeul Național de Artă 1977 - 1990
București
Muzeograf principal

A s o c i a ț i i p r o f e s i o n a l e

Uniunea Artiștilor Plastici din România 1991 - ...
Membru al secției de critică

**Uniunea scriitorilor din România
– Asociația scriitorilor din București** 1991 - ...
Membru al secției de proză

E x p e r i e n ț a p r o f e s i o n a l ă

Muzeul Național de Artă 1977 - 1982
București
Muzeograf

Muzeul Colecțiilor de Artă 1982 - 1987
București
Muzeograf principal

Muzeul Național de Artă 1987 - 1990
București
Muzeograf principal

**Institutul de Istoria Artei
“G.Oprescu”** 1990 - 1997
București
Cercetător științific

Muzeul Național de Artă 1997 - 1998
București
Muzeograf principal A1

**Universitatea de Vest –
Facultatea de Arte** 1998 - 1999
Timișoara
Conferențiar
Profesor universitar 2000, mai ...
Conducător de doctorat în arte vizuale 2003, iunie
(Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4110/05.06.2003)

Experiența pedagogică

Muzeul Național de Artă București <i>Lectorat de istoria artei (în cadrul secției de pedagogie muzeală, activitatea de pedagogie muzeală echivalând cu activitatea didactică din învățământ).</i>	1977 - 1982
Academia de Teatru și Film București <i>Lector - Istoria Artei</i>	1990 - 1991
Liceul de Arte Plastice 'N. Tonitza' București <i>Profesor - Istoria Artei</i>	1992 - 1995
Muzeul Colecțiilor de Artă București <i>Curs de hermeneutică a imaginii plastice (săptămânal)</i>	1995 - 1997
Universitatea de Vest Facultatea de Arte Timișoara <i>Lector - Istoria Artei</i>	1996 - 1997
Universitatea de Artă București <i>Conferențiar – Istoria Artei (prelegeri în cadrul secției de istoria și teoria artei, al secției foto-video, al cursurilor de masterat).</i>	1998 – 2001; 2002; 2004
Universitatea de Vest – Facultatea de Arte	1998 - 1999

Timișoara
Conferențiar
Profesor universitar 2000, mai ...
Conducător de doctorat în arte vizuale 2003, iunie
(Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4110/05.06.2003)

Universitatea Națională de Arte din București 2005, februarie...
Profesor universitar

Expoziții organizate

- **Lili Pancu 1908-2006 – Pictură-Grafică**, 1-30 martie 2010, Muzeul Municipiului București
- **Ion Țuculescu, expoziție retrospectivă (1999)**, București, Muzeul Național de Artă. În Colaborare
- **Grafica lui Ion Țuculescu (1998)**, București, Muzeul Colecțiilor de Artă. În Colaborare
- **Pictori la Contemporanul (1997)**, București, Muzeul Colecțiilor de Artă. În Colaborare
- **Interiorul în pictura românească (1997)**, București, Muzeul Național de Artă. În Colaborare
- **Magdalena Rădulescu - pictură și grafică (1994)**, București, Muzeul Colecțiilor de Artă. În Colaborare
- **Influențe expresioniste în pictura românească (1991)**, București, Muzeul Colecțiilor de Artă. În Colaborare
- **Margareta Sterian - pictură (1989)**, București, Muzeul Național de Artă.
- **Obiect și subiectivitate în natura statică românească (1987)**, București, Muzeul Colecțiilor de Artă. În Colaborare
- **Grafica din colecția Elena și Iosif Dona**, București, Muzeul Colecțiilor de Artă, 1984. În Colaborare
- **Grafica din colecția Alexandru Phoebus (1983)**, București, Muzeul Colecțiilor de Artă

Cărți de specialitate publicate (ca unic autor)

- **Rodin, Meunier, Brâncuși și cultura clasică**, București, Institutul Cultural Român, 2016 (343 p.). Citat în Doina Lemny, „Brâncuși intim: între discreție și dezvăluire”, în *Constantin Brâncuși, omul și lucrurile în colecția Emilian Radu*, Arcub, Vellant, București, 2016, pp. 51-52.

- ***Autour de l'atelier de Constantin Brancusi: chemins des modernités, chemins des avant-gardes***, București, Univers Enciclopedic Gold, 2015 (315 p.). Cronică: Giovanni Lista, „Autour de l'atelier de Brancusi, Cristian-Robert Velescu, Univers Enciclopedic Gold, Bucarest, 2015”, în *Ligeia* (Paris), XXIXe Année, N° 149-152 Juillet-Décembre 2016, pp. 233-234.

- ***Avant-gardes et modernités - Brancusi, Duchamp, Brauner, Voronca, Tzara & comp.***, București, Institutul Cultural Român, 2013 (231 p.).

- ***Lili Panca 1908-2006 – Pictură-grafică*** (monografie-catalog), București, Editura Muzeului Municipiului București, 2010 .

Victor Brauner d'après Duchamp sau drumul pictorului către un suprealism „bine temperat”, București, Institutul Cultural Român, 2007. Cronică: Ruxandra Demetrescu, „Alchimii brauneriene: Cristian Robert Velescu: Victor Brauner d'après Duchamp sau drumul pictorului către un suprealism « bine temperat »”, în *Dilemateca* (București), nr. 23, aprilie 2008; Petrișor Militaru, „Victor Bauner – etapele creației și impactul viziunii duchampiene”, în *Mozaicul* (Craiova), XVI, n° 2, 2013, p. 9.

- ***Formă și semnificație în arta românească modernă – exemplul lui Brâncuși***, București, Univers enciclopedic 2002.

- ***Concepte ale poeziei lui Constantin Brâncuși***, București, Univers enciclopedic, 1999.

- ***Brâncuși alchimist***, București, Editis, 1996. Citări: Paola Mola *Brancusi – l'opera al bianco*, Geneva-Milano, The Solomon R. Guggenheim Foundation, New York, Skira, 2005, p. 35; Sanda Miller, „In illo tempore Maïastra – Oiseau d'Or et contes de fées”, in *Les carnets de l'Atelier Brancusi – La série et l'oeuvre unique, L'Oiseau dans l'espace*, Paris, Centre Georges Pompidou, 2001, pp. 14, 17-18.

- **Brâncuși inițiatul**, București, Editis, 1994. Citări: Barbu Brezianu în *Brâncuși în România*, București, Bic All, 1998, p. 76, 144; Doïna Lemny în „La bibliothèque de Brancusi”, în *L’atelier Brancusi*, Éditions du Centre Georges Pompidou, Paris, 1997, p. 232; Friedrich Teja Bach, în „Constantin Brâncuși, la realite de la sculpture”, în *Brancusi* (catalogul expoziției retrospective), Paris, Centre Georges Pompidou - Gallimard, 1995, pp. 37, nota 3; Victor I. Stoichiță, *Scurtă istorie a umbrei*, București, Humanitas, 2000; Sanda Miller, *In illo tempore Maiastro – Oiseau d’Or et contes de fées*, in *Les carnets de l’Atelier Brancusi – La série et l’oeuvre unique, L’Oiseau dans l’espace*, Paris, Centre Georges Pompidou, 2001, pp. 14, 17-18; Vlad Petre Glăveanu (editor), *Palgrave Studies in Creativity and Culture*, Aalborg University, Aalborg Denmark, 2016, p. 712 (ISBN 978-1-137-46343-2; ISBN 978-1-137-46344-9).

Cărți de specialitate publicate (în colaborare) :

- **Margareta Sterian – opera profundă**, Editura Muzeului de Artă „Ion Ionescu Quintus”, Ploiești, 2012, ISBN: 978-606-8019-24-6, pp. 3-18 (Prim autor).
- „**Tablourile lui Sorin Ilfoveanu în spațiul devenirii lor**”, în **Atelier 1995-2010, Sorin Ilfoveanu**, București, Editura UNARTE, 2010, pp. 30-47 (Prim autor).
- „**Gheorghe I. Anghel și arheologia sa profundă**”, în **Gheorghe Anghel**, București, Institutul Cultural Român, 2010, pp. 15-27.
- „**Vasile Tolan și lumea lui de semne**”, în *Vasile Tolan, desen, pictură, grafică, obiect*, București, Eurograma Invent, 2010 (ISBN 978-973-757-326-1), pp. 14-19.
- „**Mitologii-Mythologies**” (text bilingv), in **Sorin Ilfoveanu – desene-drawings 1994-2007**, București, Asociația pentru Artă Ilfoveanu, 2008, (ISBN 978-973-0-06024-9), pp. 9-33 (Prim autor). Citat în Constantin Prut, *Dicționar de artă modernă*, Polirom, Iași, 2016.

- **Brâncuși inedit – însemnări și corespondență românească** (*Ediție de Doina Lemny și Cristian-Robert Velescu, București, Humanitas, 2004. Cartea cuprinde două studii semnate de Cristian-R. Velescu: „Corespondența Brâncuși – document personal ori sursă pentru istoriografia de artă?”, pp. 105-128 și „Proiecte și comenzi publice în România”, pp. 376-398 (Al doilea autor). Citări: Ruxandra Demetrescu, in *Discontinuities*, nota 213, p. 198, este citat studiul: "Corespondenta Brancusi ..."; Cătălin Davidescu, „Brâncuși inedit”, în *Ramuri* (Craiova), n° 4, aprilie 2005, p. 13.)*

Volume colective:

- **„Brâncuși, două lucrări de tinerețe: Laocoon și Ecorșeu”, în *150 de ani de învățământ artistic național*, București, editura UNARTE (ISBN 978-606-720-024-9), 2014, pp. 170-223.**

- **„Brancusi: deux exemples de l'exégèse de première heure. En relisant Benjamin Fondane et Vasile Georgescu Paleolog”, in *After Brancusi – Proceedings of the International Conference organized in the frame of the project 'The Saint of Montparnasse' from Document to Myth. A Century of Constantin Brancusi Scholarship*, Bucarest, Institutul de Istoria Artei "G. Oprescu" al Academiei Române, UNArte (ISBN 978-606-720-022-5), 2014, pp. 92-122.**

- **„Paris 1912 : Cubism vs. Futurism. Cazul Marcel Duchamp sau despre două călătorii în automobil, generatoare ale unor texte cu valoare de manifest”, în *Arta și realitățile ei, 14-15 mai 2009 – Zilele academice timișorene*, Timișoara, Editura Brumar, 2009, pp. 417-440.**

- **„Autour de deux toiles de Victor Brauner : Tête et deux boxeurs et Passivité courtoise – approche iconographique” (variantă prescurtată a studiului apărut în *Revue Roumaine d'histoire de l'art*), în *Études transversales – Mélanges en l'honneur de Pierre Vaisse*, Presses Universitaires de Lyon, 2005, pp. 257-272.**

- „**Le portrait ou l'antimimetisme chez Brancusi**”, in *Le portrait? – La série et l'oeuvre unique*, Éditions du Centre Georges Pompidou, Paris, 2002, pp. 53-64. Thierry Dufrêne, « Quelle histoire de la sculpture au XXe siècle ? », Critique d'art [En ligne], 21 | Printemps 2003, mis en ligne le 31 janvier 2012, consulté le 29 mai 2015. URL : <http://critiquedart.revues.org/1909>.

- „**Brâncuși and the Significance of Matter**”, in *Plural, Caragiale, Iorga, Brâncuși, Enescu, Ionescu, Five Atypical Portraits (An anthology by Aurora Fabritius)*, Bucharest, The Romanian Cultural Foundation, 2002, pp. 85-92.

- „**Brancusi-Duchamp, évolutions artistiques convergentes**”, in *Brâncuși la apogeu, noi perspective*, Academia română, Comitetul național UNESCO pentru dezvoltare culturală, Ministerul culturii și cultelor, Institutul de istoria artei “G. Oprescu” al Academiei române, Univers enciclopedic, 2001, pp. 118-148. Paola Mola citează „Brancusi-Duchamp, évolutions artistiques convergentes” în *Brancusi – l'opera al bianco*, Geneva-Milano, The Solomon R. Guggenheim Foundation, New York, Skira, 2005, p. 33 și 35.

- „**Brâncuși platonician, sau despre un alt mod de a fi « model al artistului »**”, in *Actualitatea paradigmei Brâncuși*, Timișoara, Fundația interart Triade, 2001, pp. 49-58.

- „**Le temple de la délivrance de Constantin Brancusi, substitut de l'atelier de l'artiste entendu comme oeuvre globale - le rôle du commanditaire dans la réalisation du projet de l'ensemble d'Indore**”, în *Images de l'artiste - Künstlerbilder*, Colloque du Comité International d'Histoire de l'art, Université de Lausanne, Edité par Pascal Griener et Peter Schneemann, Peter Lang, Frankfurt a.M., New York, Paris, Wien, 1998, pp. 101-114. Citări: Vera Kuni, „Der Künstler als « Magier » und « Alchemist » im Spannungsfeld von Produktion und Rezeption, Aspekte der Auseinandersetzung mit okkulten Traditionen in der europäischen Kunstgeschichte nach 1945. Eine vergleichende Fokusstudie – ausgehend von Joseph Beuys”, Inaugural-Dissertation, ediție electronică, Marburg, 2004, p. 74; Philippe Junod, *Chemins de traverse – Essais sur l'histoire de l'art*, Gollion, Infolio Édition, 2007, p. 304, nota 98.

- „**Les projets architecturaux de Constantin Brancusi. Ses rapports avec ses commanditaires et mécènes**”, în *Patronicio, colección y circulación de las artes*, México, Universidad Nacional Autónoma de México, Instituto de Investigaciones Estéticas, 1997, pp. 47-76. Philippe Junod în „L’atelier comme autoportrait”, în *Künstlerbilder*, Berna, Peter Lang Europäischer Verlag der Wissenschaften, 1998, p. 97.
- „**Un concept brâncușian: Spiritualitatea formei**”, în **Simpozion de „artă concretă”, 17 aprilie 1997, București, Editura Crater, pp. 57-61.**
- „**Pasărea măiastră de Constantin Brâncuși – origine și semnificație**”, în **Pagini de artă modernă și contemporană**, Muzeul Țării Crișurilor – Oradea, Asociația Istoricilor din Transilvania și Banat – Comisia de Istoria Artei, Facultatea de Istorie și Filosofie Cluj-Napoca, Secția de Istoria Artei, Oradea, 1996, pp. 222-238.

Cărți de beletristică publicate

- **Călătorii neobișnuite**, Timișoara, Facla, 1981.
- **Strania pățanie a unui virtuoz**, București, Editura Eminescu, 1984.
- **Poeme**, București, Editura Eminescu, 1989.
- **În căutarea miresei pierdute**, București, Editura Eminescu, 1995.

S t u d i i p u b l i c a t e

„Rodin, Brâncuși și fotografia”, în *Secolul 21* (București), 1-6/2015, ISBN 978-606-8289-10-6, pp. 72-90.

- „Brâncuși și sinteza artelor- utopie sau realitate”, în *Studii și cercetări de istoria artelor*, artă plastică, serie nouă, tomul 2 (46), 2012, Editura Academiei Române, București, pp. 53-73.

- „Marcel Duchamp și futurismul”, în *Studii și Cercetări de Istoria Artei* (număr special), București, Editura Academiei Române, 2010, pp. 47-56. O variantă extinsă a apărut în limba franceză, în revista *Ligeia* (Paris).

- „Dada et Brancusi – ses écrits, ses amis dadaïstes”, în *Revue Roumaine d’Histoire de l’Art*, Série Beaux-Arts, Tome XLVI, 2009, București, Editura Academiei Române, pp. 65-75.

- „Brâncuși, « în miezul » și totodată în afara avangardei”, în *După Brâncuși* (revistă de cultură editată de Fundația “Constantin Brâncuși” – Târgu-Jiu), an I, nr. 2, martie 2006, p. 11.

- „Autour de deux toiles de Victor Brauner : Tête et deux boxeurs et Passivité courtoise – Approche iconographique”, în *Revue roumaine d’histoire de l’art*, série Beaux-Arts, XXXIX – XL, 2002-2003, pp. 127-141. O variantă a studiului a apărut în limba franceză, în *Etudes trasversales...*

- „*Brancusi et la signification de la matière*”, în *Revue Roumaine d’Histoire de l’Art*, Série Beaux-Arts, Tome XXXVIII, 2001, București, Editura Academiei Române, pp. 73-79. Varianta engleză a textului a apărut în *Plural...*

- *Un concept brâncușian: spiritualitatea formei*, în *Euphorion* (Sibiu), VIII, 2/1997. O variantă a studiului a apărut în **Simpozion de „artă concretă”**

- „« *Prometeu* » de Constantin Brâncuși, portret sau operă simbolică?”, în *Revista Muzeelor*, 1/2/1997, pp. 55-61.

- „Templul contemplării și al descătușării de Constantin Brâncuși – substitut al atelierului artistului înțeles ca operă globală, rolul comanditarului în realizarea proiectului Ansamblului pentru indore”, în *Revista Muzeelor* 3 – 1995, pp. 33-40. O variantă în limba franceză a apărut în *Images de l’artiste - Künstlerbilder*

- „Noi precizări privind sursa livrescă a unor creații brâncușiene”, în *Academica*, V, aprilie 1995, pp. 11, 13.

- „Brâncuși Muza adormită, Cocoșul și iconografia misterică”, în *Academica*, 1-1993, pp. 12.

- „Pasărea măiastră a lui Brâncuși – origine și semnificație”, în *Arc* (revistă a Fundației culturale române), 4(8) 1993, pp. 250-254. Variantă a studiului apărut în *Pagini de artă modernă și contemporană*

- „Pasărea măiastră de Constantin Brâncuși, origine și semnificație”, în *Revista muzeelor*, 3-1993, pp.47-54. Variantă a studiului apărut în *Pagini de artă modernă și contemporană*

- „Brâncuși Muza adormită, Cocoșul și iconografia misterică”, în *Academica*, 1-1993, p. 12.

- „Iconologie și existență la Constantin Brâncuși”, în *Revista Muzeelor*, 3 – 1992, pp. 58-62.

- „Sărutul de C.Brâncuși, un simbol ascensional”, în *Academica*, 11-1991, p.12.

- „Lecturile lui Brâncuși”, în *Academica*, 5-1991, pp.10-11.

- „Conjunția Brâncuși-Platon, un reper semnificativ al sculpturii moderne”, în *Revista muzeelor*, 3-1991, pp. 42-56.

- „Cumințenia pământului și Sărutul de Constantin Brâncuși, o abordare iconologică”, în *Studii și cercetări de istoria artei* (București), 38, 1991, pp.67-78.

- „Cumințenia pământului și Sărutul de Constantin Brâncuși – complementaritate și absență”, în *Revista muzeelor*, 1-1991, pp. 38-45. Variantă a studiului apărut în *Studii și cercetări de istoria artei* (1991).

- „Kandinsky, Malevitch, Mondrian: figurativ ou abstract”, in *Revue roumaine d'histoire de l'art* (Bucuresti), serie Beaux-Arts, XXVII,38,1990, pp.81-90.

- „Ioan Andreescu și genul naturii statice”, *Revista Muzeelor*, 23/1989, pp.66-81.

- „Momentul Nicolae Grigorescu în natura statică românească”, *Revista Muzeelor* (București), 1/1989, pp.72-85.

- „Dialectica realism-academism în natura statică românească”, *Revista Muzeelor* (București), 10/1988, pp.65-78. Citări: Adrian Silvan Ionescu, „Modernitatea lui Aman”, în *Studii și cercetări de istoria artei (SCIA)* – București, Editura Academiei, 2011, p. 125.

- „Natura statică, o formă autonomă de comunicare”, *Revista Muzeelor* (București), 9/1988, pp.56-66.

- „Natura statică, geneza unei forme de comunicare”, în *Revista muzeelor* (București), nr.8/1988, pp.59-70.

Studii publicate în străinătate

„«J'aime mieux respirer que travailler» : iconoclastie et création chez Marcel Duchamp”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art* (Paris), an XXX, n° 153-156, ianuarie-iunie 2017, pp. 5-35.

„Brancusi et la synthèse des arts”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXVIII, n° 137-140, ianuarie-iunie 2015, pp. 5-30.

„Autobiographie et création chez Marcel Duchamp – sur une autre forme de « nominaslidme »”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXVII, n° 133-136, iulie-decembrie 2014, pp. 7-51.

„« Collectivisme créateur » et « oeuvre collective » dans l'avant-garde roumaine et européenne”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXV, n° 117-118-119-120, iulie-decembrie 2012, pp. 26-57.

„Duchamp et le futurisme”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXIV°, n° 109-112, iulie-decembrie 2011.

„Contemporanul 1924 – Brancusi, Klee, Brauner et l'interférence de leurs poétiques”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, anul XVIII, n° 57-58-59-60, ianuarie-iunie 2005, pp. 155-165.

„Le portrait ou l'anti-mimétisme chez Brancusi”, în *Les carnets de l'Atelier Brancusi, la série et l'oeuvre unique – Le portrait?*, Paris, Centre Pompidou, 2002, pp. 53-64.

„La sagesse de la terre et le Baiser de Constantin Brancusi – approche iconologique”, în *Le courrier du Centre culturel roumain*, Paris, no 27-29, mai-juillet 2001, p. 13; 15. Variantă în limba franceză a studiului publicat în *Studii și cercetări de istoria artei* (1991).

Le Temple d'Indore de Constantin Brancusi, în *Annales d' Histoire de l' Art et d' archeologie*, Bruxelles, XVIII, 1996, pp. 111-124. Citare: Philippe Junod, *Chemins de traverse – Essais sur l'histoire de l'art*, Gollion, Infolio Édition, 2007, p. 304, nota 98.

„La Maiastra de Constantin Brancusi - origine et signification”, în *Annales d' Histoire de l' Art et d' archeologie*, Bruxelles, XVII, 1995, pp. 123-131. Variantă în limba franceză a studiului publicat în *Pagini de artă modernă și contemporană* (1996)

„Das Ensemble von Constantin Brâncuși in Târgu-Jiu”, ICOMOS - *Heft des deutschen Nationalkomitees*, XIV, Munchen, 1995, pp. 125-128.

„Pokus o ikonologiu existencie - Victor Brauner/Ernesto Sabato” (Încercare în iconologia existenței - Victor Brauner/Ernesto Sabato), în *Kulturny Život* (Bratislava) XXVII, 33/34, 1993.

Studii publicate în cataloagele expozițiilor

De la „abrevierile numerice pictate”, prin Andrea Pozzo, către „inima picturii” – Câteva considerații despre arta recentă a lui Cătălin Bălescu (text catalog), în *Cătălin Bălescu – Studii pentru manierism*, București, Editura Unarte, 2016, ISBN 978-606-720-045-4, pp. 22-26.

„Măritele cele lăuntrice... În jurul expoziției Universității Naționale de Arte din București, 150 de ani de învățământ artistic, 2014, Sala Dalles” (text catalog), în *Pictură, sculptură, grafică, UNARTE la 150 de ani, Expoziție Sala Dalles 2014*, Editura UNARTE, București, 2014, pp. 18-24.

- „Ion Țuculescu și « imaginea în sine »”, în *Centenar Țuculescu* (catalog), București, 22 aprilie – 20 iunie 2010, Centrul Cultural ArtSociety, pp. 9-13.

- „Apostu/Brâncuși – o paralelă sau drumul către sine al lui George Apostu Apostu”, în *Apostu* (catalogul expoziției retrospective), 18 ianuarie / 18 februarie 2000, Palatul Șuțu – Muzeul Municipiului București, , pp. 3-6.

- „Ion Țuculescu, participare la misterul creației”, în *Ion Țuculescu* studiu amplu în catalogul expoziției retrospective *Ion Țuculescu* (catalogul expoziției retrospective), București, Muzeul Național de Artă al României, februarie-aprilie 1999, pp. 5-38. Coautor. - Catalogul **Ion Țuculescu** a fost realizat în colaborare, reprezintă efortul a patru ani de cercetare a patrimoniului colecțiilor de stat și particulare din țară, a bibliografiei acumulate în decursul anilor, precum și a unor documente inedite, aflate în păstrarea familiei. Catalogul cuprinde studiul **Ion Țuculescu participare la misterul creației** (33 pagini cu note, 90.588 caractere), un rezumat în limba franceză, cronologia vieții și activității pictorului, lista expozițiilor personale și de grup, bibliografia cvasi-exhaustivă, lista lucrărilor (368 lucrări catalogate, cu menționarea datelor tehnice, a dimensiunilor, a participărilor la expoziții și a bibliografiei în care tablourile sînt menționate). La cele 368 de lucrări cercetate s-a adăugat o listă de 149 de lucrări semnalate în surse bibliografice care nu au putut fi însă depistate. Practic, se reconstituie pentru întâia oară opera pictorului. Avînd în vedere amploarea materialului publicat (195.412 caractere), catalogul expoziției retrospective reprezintă pînă în momentul de față cea mai amplă lucrare destinată cercetării operei picturale a lui Ion Țuculescu, avînd întinderea unei monografii.

- „Tema interiorului în pictura românească”, în catalogul expoziției *Interiorul în pictura românească*, Muzeul Național de Artă al României / Muzeul Colecțiilor de Artă, București, iulie 1997. Coautor.

- „Magdalena Rădulescu - încercare a unei situări”, în *Magdalena Rădulescu, pictură și grafică* (catalogul expoziției retrospective), Muzeul Național de Artă al României, Muzeul Colecțiilor de Artă, București, 1994. Coautor.

- *Influențe expresioniste în pictura românească* (catalog), Muzeul Național de Artă, Muzeul Colecțiilor de Artă, București, iulie 1991, pp. 5-12 ș.u. Coautor.

- „*Idel Ianchelevici și tentația clasicului*”, în catalogul expoziției *Idel Ianchelevici - sculptură și grafică*, Muzeul Colecțiilor de Artă, București, martie-aprilie 1985.

Ale studii și articole, ilustrând activitatea de critic și istoric de artă, menționări ale unor alocuțiuni la vernisaje

Pe lângă activitatea de istoric de artă, mă manifest și în domeniul criticii de artă. Sunt membru al Uniunii artistilor plastici din România, secția critică. În calitate de critic de artă am publicat studii, eseuri și cronici plastice în diferite publicații culturale, precum și în cataloage de expoziție.

„Tablouri de Dacian Andoni la Biblioteca Națională din București”, în *România literară*, n° 13, XLIX, 24 martie 2017, p. 22.

„Portret subiectiv al criticului în (statornică) tinerețe” (despre Dan Hăulică), în *Secolul 21* (București), 7-12/2014, ISBN 978-606-8289-09-0, pp. 47-58.

„Titokfejtés a vásznak redőiben – Adriana Lucaciu Megtestesülések című kiállítására” (*Adriana Lucaciu, Intrupări*) în *Várad*, (Oradea), XIII, 11 (116), 2014, pp. 66-69.

„Arta săracă, autosacrificială”, în *Puterea* (București), vineri 24 octombrie 2014, nr. 1124, p. 10. (Despre expoziția Dorinei Horățau deschisă la Casa Ion Mincu, Ordinul arhitecților, București)

„Măritele cele lăuntrice... În jurul expoziției Universității Naționale de Arte din București, 150 de ani de învățământ artistic, 2014, Sala Dalles” (text catalog), în *Pictură, sculptură, grafică, UNARTE la 150 de ani, Expoziție Sala Dalles 2014*, Editura UNARTE, București, 2014, pp. 18-24.

Duplex Timișoara-București – interogari și raspunsuri subiective, în *Duplex București Timișoara 2014*, Editura Unarte, București, 2014, ISBN 978-606-720-002-7, pp. 10-11.

Feminin-masculin-feminin... (cronică la expoziția de pictură a Nadiei Ion, intitulată *Feminitate*, de la Muzeul de Artă din Timișoara, aprilie-mai 2012), în *Lettre Internationale* (București), nr. 83, 2012 toamna, pp. 92-93

Brâncuși, recitit dintr-o perspectivă românească și occidentală, Fage Éditions, Lyon, 2012 – cronică în *România literară*, XLIV, 9 noiembrie 2012, p. 18.

Doina Lemny, Lizica Codréano, une danseuse roumaine dans l'avant-garde parisienne, Fage Éditions, Lyon, 2011 – cronică în *Arta*, nr. 4-5, 2012, p. 203-204.

Vasile Tolan sau „epica” picturii pure, în *Arta*, nr. 4-5, 2012, p. 119.

Dramaticele „puneri în scenă” ale lui Stelian Acea, Timișoara, Galeria Calina – Spațiu de artă contemporană”, 2010.

Lumini și umbre în pictura lui Nicolae Maniu (text în catalogul expoziției Nicolae Maniu de la European Art Gallery, București, deschisă în septembrie 2010 - vernisaj 16 septembrie), Editor European Art Gallery, București, 2010, pp. 6-9.

Dana Acea – imagini recente, în *Dana Epifania* (catalog), Galeriile Arcade 24 Bistrița, octombrie-noiembrie 2010, ISBN 978-973-757-371-1.

Elena Tulcan – Pictură, în *Elena Tulcan*, Palatele Brâncovenești – Mogoșoaia, 13 mai – 15 iulie 2007, pp. 4-5.

Pictura este poezie (despre expoziția Liviu Suhar de la galeria “Tenta-art”, Timișoara), în *Cronica* (Iași), XXXVI, Nr. 12, dec. 2001, p. 8.

Delicată și sensibilă airdoma unui țesut viu, pictura lui Constantin Flondor, în *Constantin Flondor, Între cer și pământ*, pictură-desen, Palatul Brukenthal 15martie-12 aprilie 2000, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal (catalog expoziție).

Obiectele din atelierul lui Viorel Toma (text în catalogul expoziției: *Viorel Toma, pictură, 10-24 martie 2000, galeria Helios Timișoara, Uniunea Artiștilor plastici România*).

Materie, pictură... (text în catalogul expoziției *Materiale, materie, sens, galeria Helios Timișoara*, mai 2000).

Constantin Flondor (catalog), Cluj-Napoca, 1999.

Călin Beloescu – imagini ale “rațiunilor lucrurilor” (catalog), Timișoara, 1998.

Enciclopedia Artiștilor Români Contemporani, București, Editura Arc 2000, 1996, despre Lili Pancu, p. 151.

Mircea Stănescu - Rugini (catalog), Sibiu, mai 1994.

Încercări cinematografice, în *Ex Oriente Lux* (catalog), Dalles, noiembrie-decembrie 1993, București.

Meditație pe o temă dată, în *Euphorion* (Sibiu), IV, 1/1993, p. 6 și 24.

Ilustrarea livrescă a unei ipoteze, în *Euphorion* (Sibiu), IV, 3/1993, p. 6.

Maria Minchevici (catalog), Uniunea artiștilor Plastici, Galeria Căminul artei, iulie-august 1993.

Încercări cinematografice, în *Ex Oriente Lux* (catalog), 24 noiembrie - 20 decembrie 1993, Sala Dalles, București, pp. 41-42.

Achițenie - Pictură, *Galeria Căminul artei* (catalog), noiembrie-decembrie 1992.

Sabin Popp. Memorie și valoare, în *Revista Muzeelor*, 4/1991, pp.18-19.

Mircea Stănescu, între grafie și transparența mesajului, în *Euphorion* (Sibiu), II/4, 1991, pp. 14/15.

Peter Jacobi, în *Arta* (București), 3/1991, pp. 18/20.

Pontus Hulten, Natalia Dumitresco, Alexandre Istrati, Brancusi, Flammarion, Paris, 1986 (recenzie), în *revue roumaine d'Histoire de l'Art* (București), Editura Academiei Române, XXVIII, 1991, pp. 71-72.

Podul Mogoșoaiei, în *Arta* (București), XXXVIII, 6/1991, pp. 24-25.

Jurnalul galeriilor (*Constantin Bulat, Muzeul Colecțiilor de Artă; Violeta Crăciun, Căminul artei - etaj, Valter Paraschivescu, Căminul artei - parter, Constantin Butoi, Eforie*), în *Arta* (București), XXXVII, 9-10/1990, p. 40.

Mircea Spătaru - Corpul uman "défense et destruction", în *Arta* (București), XXXVII, 4-5/1990, pp. 4-6.

Zoe Pop (catalog), martie-aprilie 1990, *Galeria Căminul artei*.

Galerii din București: Mircea Stănescu, Sala Mică a Palatului; Mihai Nazarie, Căminul Artei, etaj; Dinu Rădulescu, Simeza; Ioan Murariu Neamț, Eforie; Marilena Preda Sânc; Orizont, în *Alternative*, I/11, 1990, pp. 4-5.

Kandinsky, Malevici, Mondrian, între figurativ și abstract, în *Arta* (București), XXXIV, 9/1989, pp. 10/14.

Expoziția Nicolae Grigorescu și artiștii epocii sale, în *Revista muzeelor și monumentelor*, 7 - 1988, pp. 8 -15.

Expoziția Nicolae Grigorescu și artiștii epocii sale, în *Vatra* (Târgu-Mureș), XVIII, nr. 209, august 1988, pp.12-13.

Ion Nicodim - Între eroic și thanatic, în *Vatra* (Târgu Mureș), XVII, nr. 193, p. 13.

Julieta Ciochină (catalog), octombrie 1988, *Galateea*.

Alma Redlinger - pictură-grafică (catalog), iulie-august 1987, *Orizont*

Jurnalul artelor - Între imaginar și real, în *Contemporanul* (București), 39/2028, 27 septembrie 1985, p. 13.

Opera ca unitate expresivă, în *Vatra* (Târgu-Mureș), XV, nr. 172, 20 iulie 1985, p. 13.

Realul abstract și puterea lui de comunicare (despre expo. Horia Bernea), în *Vatra* (Târgu-Mureș), XV, nr. 171, 20 iunie 1985, p. 13.

Jurnalul artelor - Sticlarii din Fiinlanda, în *Contemporanul* (București), 22/2011, 31 mai 1985, p. 13.

Peisajul ungar în secolul al XIX-lea, în *Vatra* (Târgu-Mureș), XV, nr. 170, p. 13.

Personalitate a artei europene - Idel Ianchelevici, în Contemporanul (București), 17/2006, 19 aprilie 1985, p. 13.

Jurnalul galeriilor (Iulia Hălăucescu, expoziție retrospectivă, Dalles; Aurel iacobescu, pictură, Orizont; Ion Valentin scărlătescu, pictură/desen, Eforie; Vintilă Mihăescu, desen, Simeza; Viorela Mihăescu, pictură, Simeza; Prototipuri '85, Căminul artei; Larisa Ghiba, Wanda Mihuleac, Manuela Siclodi, Galateea; Expoziție de desen, Atelier 35, Orizont), în Arta (București), XXXII, 2/1985, pp. 31-34.

Obiect și subiectivitate în natura statică românească, în Arta (București), XXXI, 7/1984, pp. 32-33.

Alocuțiuni la vernisaje

Octavian Vișan - album (contribuție cu un text), Muzeul de Artă din Brașov – fără dată.

Simion Moldovan - Sculptură, 16-30 iunie 1992, Galeria Orizont (alocuțiune la vernisaj).

Grigorescu Ion, Fundația Anastasia, Galeria First - Timișoara, martie 1994 (alocuțiune la vernisaj).

Sibiu, 15 martie 2000, alocuțiune la vernisajul expoziției Constantin Flondor.

București, 29 martie 2000, galeria "Orizont", Imagini desenate, imagini țesute, expoziție de grafică și tapiserie Yvonne Hasan. Alocuțiune la vernisaj.

Timișoara, galeria "Helios", vineri 12 mai 2000. Alocuțiune la vernisajul expoziției Materiale, materie, sens (Simona Blaj Demetrescu, Gabriel Bodnariu, Ovidiu Olariu, Costin Brăteanu, anamaria Popovici, Ioana Cojocariu, Fabiola Stoica, Anca Gyemant, Rodica Tache, Adela Langa, Andreea Teodorescu), clasa Profesor Romul Nuțiu. Text în catalog: Materie, pictură...

Timișoara, Muzeul Banatului, sâmbătă, 13 mai 2000. Moderator în cadrul simpozionului 2000 de ani de creștinism. Participanți: Eugen Dorcescu, poet, traducător în versuri al Psalmilor și al Ecclesiastului; Constantin Flondor, Viorel Toma, Andrei Rosetti.

Timișoara, vineri 9 februarie 2001, orele 17, galeria de artă Helios, Secțiunea a cincea a Salonului anual de artă, alocuțiune la vernisaj.

Timișoara, 15 martie 2001 orele 17, Muzeul Banatului, Secția de Artă, Reînsemnări, Suzana Fântănariu, grafică-obiect, alocuțiune la vernisaj.

București, 4 iunie 2001, orele 13, Universitatea de Arhitectură, Sebastian Moraru, desen acuarelă, panotarea expoziției și alocuțiune la vernisaj.

Timișoara, 12 octombrie 2001, orele 17, Galeria "Helios", Ștefan Călărășanu, sculptură-grafică, alocuțiune la vernisaj.

Arad, 29 noiembrie 2001, orele 18, Muzeul de Artă Arad, expoziția "Dimensiuni și lucruri" (Liviu Pascu, Doina Mihăilescu, Adriana Lucaci, Alexandru Jakabhazi), alocuțiune la vernisaj. Expoziția a fost organizată cu sprijinul Consiliului Județean Arad.

Timișoara, 11 mai 2002

Cartea de artist – Ritzzi și Alan Fib (Finlanda), alocuțiune la vernisaj. Galeria Tenta-Art, Timișoara

Timișoara, 12 mai 2002

Expoziția Facultății de Arte din Timișoara, la Facultatea de Studii Economice Timișoara, alocuțiune la vernisaj.

Timișoara, 4 iunie 2002

Carol David - Jurnal recent, alocuțiune la vernisaj. Galeria Tenta-Art, Timișoara.

Activitatea de critic este completată de numeroase cronici radiofonice în spațiul emisiunii Arte vizuale pe programul România cultural.

Participări la sesiuni de comunicări științifice

-*De la simbolism la futuism: Valentine de Saint Point, poeta dansatoare* (comunicare prezentată la conferința *150 de ani de viață artistică instituțională*, Institutul de Istoria artei „G. Oprescu” al Academiei române, vineri 25 noiembrie 2015).

-*Pedagogii telescopice : Grecia antică, Rodin, Meunier și Brâncuși* (comunicare prezentată la Sesiunea anuală de comunicări a Facultății de Istoria artei – Universitatea Națională de Arte București, 21 noiembrie 2015).

-*Învățăturile academice ale Ecorșeului și extensiile lor în corpul matur al creației lui Constantin Brâncuși* (comunicare prezentată în cadrul *Conferinței naționale 150 de ani de învățământ artistic național și Academia Română*, organizată la București, în zilele de 5-6 mai 2014, sub egida Academiei Române, a Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu” și a Universității Naționale de Arte din București).

- Brancusi : deux exemples de l'exégèse de la première heure. Benjamin Fondane et V. G. Paleolog dans une nouvelle lecture (comunicare prezentată în data de 4 octombrie 2013 în cadrul conferinței «După Brâncuși», București 4-6 octobrie 2013 (Colocviul proiectului « Sfântul din Montparnasse, de la document la mit. Un secol de exegeză brâncușiană »),

-*Brâncuși și sinteza artelor. Utopie sau realitate?* 16 februarie 2012 – Academia Română – Secția de Arhitectură, Arte și Audiovizual; organizat de Institutul de Istoria artei « G. Oprescu » al Academiei române, în colaborare cu Universitatea Națională de Arte București)

-Sâmbătă, 7 mai 2011 – Universitatea Națională de Arte București: „*Colectivism creator*” și „*operă colectivă în contextul avangardei românești*.”

-Vineri, 15 mai 2009, Universitatea de Vest din Timișoara – Facultatea de Arte și Design, *Zile academice Timișene – Simpozionul Arta și realitățile ei*. Am prezentat comunicarea *Paris 1912: Cubism vs. Futurism, cazul Marcel Duchamp, sau despre două călătorii în automobil, generatoare a unor texte cu valoare de manifest*.

-20 februarie 2009 – Academia Română – Institutul de istoria artei „G. Oprescu”, colocviu *Viitorismul azi – o sută de ani d la lansarea manifestului futurismului*. Am prezentat comunicarea *Marcel Duchamp și futurismul*.

-Luni, 7 iunie 2003 – Academia Română, Institutul de Istoria Artei “G.Oprescu”, colocviul 3 Accepții Ale Modernității, 3 Comemorări: Victor Brauner 1903-1966, Alexandru Ciucurencu 1903-1977, Octav Grigorescu, 1933-1987. Comunicarea

Victor Brauner portretist. Considerații privind iconografia unui portret al lui Geo Bogza.

-Vineri, 6 decembrie 2002 – Biblioteca Academiei: *Centenar Sașa Pană, Avangarda literară și artistică în sud-estul Europei, 70 de ani de la "asasinarea" revistei Unu* (Organizator: Institutul pentru cercetarea avangardei românești și europene. Cu sprijinul: Academiei române; Ministerului culturii și cultelor) *În jurul a două tablouri de Victor Brauner – abordare iconografică (Passivité courtoise; Cap și doi boxeuri)*

-Decembrie 2001, Timișoara, *Brâncuși platonician, sau despre un alt mod de a fi "model al artistului"*, comunicare susținută în cadrul colocviului organizat de Fundația Interart Triade.

-Decembrie 1996, București, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”; comunicarea *Brâncuși arhitect*.

-Decembrie 1995, București, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”; comunicarea Sidney Geist și raportul Brâncuși / artă africană.

-Mai 1993, București, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”; comunicarea Constantin Brâncuși: Muza adormită și iconografia misterelor.

Decembrie 1994, Noi precizări privind sursa livrescă a unor creații brâncușiene, *Universul inițiatului (simpozion Brâncuși)*, luni 28 noiembrie 1994, sala mare a Casei Municipale de Cultură Cluj-Napoca.

-Decembrie 1990, București, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”; comunicarea *Cumînțenia pământului și Sărutul de Constantin Brâncuși, o abordare iconologică*.

Notă: cu excepția comunicării de la Cluj-Napoca din 1994, din Timișoara 2001, a celei de la Biblioteca Academiei din 2002, sunt menționate doar participările la sesiunile organizate de Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” și de Academia română.

Participări la congrese și colocvii internaționale

Al XVIII-lea Congres Internațional de Istoria Artei (CIHA), Berlin 1991.

Images de l'artiste, Colocviu al Comitetului Internațional de Istoria Artei (CIHA), 9-12 iunie 1994, Lausanne (colocviul a fost organizat în colaborare cu Universitatea din Lausanne). Am prezentat comunicarea Le Temple de la délivrance de Constantin Brâncuși, substituit de l'atelier de l'artiste entendu en tant qu'oeuvre globale - le rôle du commanditaire dans la réalisation du projet de l'ensemble d'Indore.

*Patronage, Collecting and Circulation of the Arts - 20th International Colloquium on Art History, 8-12 octombrie 1996, Puebla, Mexic (colocviul a fost organizat de Instituto de Investigaciones Esteticas al Universitatii Nationale Autonome din Mexico). Am prezentat comunicarea **Constantin Brâncuși, ses projets architecturaux par rapport aux commanditaires et aux mecenes du sculpteur.***

*Colocviul internațional **Brâncuși la apogeu.** Noi perspective, București, 18-21 mai 2001 (colocviul a fost organizat de Academia română, Ministerul culturii și cultelor, Comisia națională U.N.E.S.C.O., Institutul de istoria artei G. Oprescu, Comitetul național U.N.E.S.C.O. pentru dezvoltare culturală). Am prezentat comunicarea **Brancusi-Duchamp, une évolution artistique convergente.***

XXXIe Congrès Du Comité International D'Histoire de L'Art – CIHA 2004, **Sites et territoires de l'histoire de l'art**, Montréal. 23-27 Août 2004. Participare cu comunicarea **Marcel Duchamp et Victor Brauner. Autour de la quatrième dimension et la « rechute » dans le tridimensionnel**, prezentată vineri 27 august 2004, în cea de a XIII-a secțiune a congresului, **Représenter l'espace**. A se vedea rezumatul comunicării în programul final editat de organizatori, pp. 173-174. A se vedea de asemenea programul final, p. 86.

Avangarda românească, centenarele începutului de mileniu – Cugler, Voronca, Roll (Simpozion internațional organizat de "Institutul pentru Cercetarea Avangardei Românești și Europene" și "Institutul Cultural Roman", 23-26 mai 2006). În 24 mai am prezentat comunicarea *Brâncuși, Tzara și "seducția" dadaistă.*

Conferințe și invitații la universități, muzee și centre culturale din străinătate

In 14 iunie 1994, la invitația Universității din Fribourg, Elveția, am prezentat conferința **La Sagesse de la terre et le Baiser de Constantin Brâncuși, une approche iconologique.**

In februarie 1995 am fost acceptat în calitate de profesor invitat de către secția de istorie a Facultății de litere a Universității din Fribourg, Elveția.

In cursul lunii aprilie 1995, am fost invitat în calitate de brâncușolog la vernisajul expoziției retrospective Brâncuși. Invitația mi-a fost adresată de către Centre Georges Pompidou din Paris.

August 1996, invitat al Universității din Lausanne.

În cursul lunii iunie 1998, am fost invitat al universităților din Lausanne și Geneva, pentru prezentarea a două prelegeri în fața studenților. Pe data de 15 iunie am prezentat în fața studenților Facultății de litere, secția de istoria artei a Universității din Lausanne prelegerea **Victor Brauner și suprealismul românesc**, iar în 16 iunie, în fața studenților facultății de litere, secția de istoria artei a Universității din Geneva prelegerea **Constantin Brâncuși, sculptor și arhitect**.

Berlin, 4 octombrie 2001, orele 19, Centrul cultural "Titu Maiorescu", conferința "**Constantin Brancusi, die ideologischen Quellen seines Schaffens**".

Budapesta, 27 martie 2007, Institutul Cultural Român, alocuțiune la vernisajul expoziției *Brâncuși fotograf (Brancusi a Fotográfus)*.

Institutul Cultural Român din Paris, marți 18 septembrie 2007, conferința **Brancusi, au cœur et en dehors de l'avant-garde**, susținută la Palatulul Béhague, Ambasada României – 123, rue Saint Dominique 75007 Paris.